

V současné době je problém stárnutí společnosti skloňován ve všech pádech jak v Japonsku, tak i Evropě či Spojených státech. Do popředí se však často dostávají palčivé ekonomické otázky v čele s reformou penzijního systému či stále napjatějším rozpočtem zdravotního pojištění. My se však na následujících stránkách zaměříme na seniory samotné, přičemž vědomě do určité míry pomineme fyzické aspekty stárnutí a zaměříme se na stránku sociálně psychologickou. Svou pozornost nasměrujeme na sociální síť japonských seniorů; pokusíme se o analýzu souboru lidských vztahů, které japonské seniory obklopují. Dostatek prostoru budeme věnovat i sociálním rolím, které do značné míry velikost a kvalitu sociální sítě ovlivňují, a nezapomeneme na sociální pozici seniorů v rámci rodiny či komunity. Chceme tak alespoň částečně přispět k vytvoření uceleného obrazu stárnoucího Japonska, kde podíl obyvatel starších 65 let roste mimořádně rychle a zásadně tak mění strukturu celé společnosti.

Diplomovou práci jsme rozčlenili do tří základních bloků.

V úvodu se budeme zabývat demografickým vývojem Japonska, srovnáme ho se stavem v Evropě a nabídneme i výhled do budoucna. Dále si ve stručnosti představíme japonský penzijní systém a pojištění sociální péče. V závěru první kapitoly se pak zmíníme o současných trendech v sociální péči a její struktuře. Vycházet budeme převážně z Bílé knihy stárnutí a dalších materiálů a statistik pocházejících ve velké míře z dílny japonského ministerstva práce a sociálních věcí.